

Nr 9.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående befrielse från viss betalningsskyldighet på grund av statsbidrag till ett utdikningsföretag inom Gunnarsbyn i Råneå socken av Norrbottens län; given Stockholms slott den 18 december 1936.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Axel Pehrsson.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 18 december 1936.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena SANDLER, statsråden PEHRSSON, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, LEVINSON, ENGBERG, SKÖLD, NILSSON, QUENSEL, FORSLUND.

Chefen för jordbruksdepartementet, statsrådet Pehrsson, anför:

Kungl. Maj:t beviljade den 13 oktober 1916 ur norrländska avdikningsanslaget statsbidrag med 4,250 kronor till ett företag, avseende utdikning av vattensjuka myrmarker inom Gunnarsbyn i Råneå socken av Norrbottens län, varjämte Kungl. Maj:t fastställde arbetsplan för företagets utförande. Intressenter i företaget voro hemmansägarna E. A. Öhman, J. A. Näsvall, J. W. Löfgren och L. E. Ekman, alla i Gunnarsbyn. Enligt ett av lantbruksstyrelsen antaget, den 22 maj och den 27 oktober 1917 dagtecknat kontrakt mellan lantbruksstyrelsen, å ena, samt Öhman, för egen del och såsom förtroendeman för övriga intressenter i företaget, å andra sidan, förband sig

Öhman att utföra företaget i noggrann överensstämmelse med den fastställda arbetsplanen. Enligt kontraktet skulle det ankomma på Kungl. Maj:t att, därest arbetet icke inom därför bestämd tid eller senast den 1 juli 1921 fullbordats, låta inställa all vidare utbetalning av anslaget samt återfordra vad därav uppburits, att på en gång eller successivt till statskontoret inbetalas inom den tid, som bestämdes av Kungl. Maj:t eller riksdagen; och skulle å lyftade medel jämväl erläggas ränta efter 5 procent från lyftningsdagen, till dess återbetalning skedde. Till säkerhet för kontraktets behöriga fullgörande tecknades den 22 maj 1917 solidarisk proprieborgen av Ekman, Löfgren och Näsval.

Av statsbidraget har den 10 juli 1918 utbetalats ett belopp av 1,200 kronor. I anledning av en från lantbruksstyrelsen inkommen framställning med förmälan att intressenterna i företaget underlåtit att fullgöra sina kontraktsenliga förpliktelser beslöt Kungl. Maj:t den 2 november 1934, att all vidare utbetalning av statsbidrag till företaget skulle inställas, varjämte Kungl. Maj:t anbefalld statskontoret att omedelbart återfordra vad av statsbidraget redan uppburits jämte därå belöpande ränta. Statskontoret har till åtlydnad av nämnda beslut vidtagit åtgärder för det uppburna beloppets indrivande. Genom länsstyrelsens i Norrbottens län utslag den 15 februari 1935 har Näsval förpliktats att till statskontoret genast utgiva 1,200 kronor jämte 5 procent ränta därå från den 10 juli 1918, tills betalning sker.

I skrivelse den 10 maj 1935 har nu *Näsval* hemställt, att Kungl. Maj:t måtte förordna, att ränta å det utdömda beloppet skall beräknas först från dagen för Kungl. Maj:ts beslut om vidtagande av åtgärder för beloppets indrivande eller den 2 november 1934. Till stöd härför har Näsval anfört, att han icke hade någon del i företaget eller dess utförande och således varken kunde vänta nytta av företaget eller kunnat påverka dess utförande. Hans ekonomiska ställning vore sådan, att han endast med största svårighet kunde inbetala det utdömda beloppet.

Över ansökningen hava infordrade utlåtanden avgivits den 5 juni 1935 av länsstyrelsen i Norrbottens län, som därvid överlämnat från landsfiskalen i Råneå distrikt infordrat yttrande, den 11 juli 1935 av lantbruksstyrelsen och den 10 augusti 1935 av statskontoret. Av handlingarna i ärendet framgår följande.

Näsval är 70 år, änkling och barnlös. Han äger fastighet, taxerad för 10,200 kronor, och inventarier för 1,500—1,800 kronor samt har i bank cirka 1,800 kronor. Å fastigheten födas 1 häst och 3 kor. På grund av sin ålder är Näsval mindre arbetsför samt nödgas för skötseln av sin fastighet leja arbetskraft. — *Öhman* har 1922 försatts i konkurs och där efter ej förvärvat utmätningsbar egendom. — *Ekman* har avlidit 1918, efterlämnande hustru, 9 barn och en avliden dotters 5 barn, vilka alla leva i mycket små ekonomiska omständigheter. De flesta sakna utmätningsbar egendom. — *Löfgren* äger fastighet, taxerad till 6,000 kronor och in-tecknad för 3,600 kronor. *Löfgren* har ytterligare skulder å några hundra kronor samt saknar utmätningsbar lös egendom.

Länsstyrelsen och lantbruksstyrelsen hava på grund av de billighetsskäl, som talade för den av Näsfall gjorda framställningen, tillstyrkt bifall till densamma.

Med hänsyn till omständigheterna i fallet har statskontoret förklarat sig ej vilja motsätta sig, att befrielse medgåves för Näsfall från erläggande av ränta, på sätt i framställningen avsetts.

I skrivelse den 30 juni 1936 hava sedermera Näsfall och Öhman — i uppgiven avsikt att fullständiga den av Näsfall ensam gjorda ansökningen samt med förmälan att de ej vore i stånd att gälda statsverkets hela fordran, som dåmera uppginge till mera än 2,250 kronor — anhållit, att Kungl. Maj:t måtte medgiva, att ett belopp, motsvarande 1,200 kronor jämte 5 procent ränta därå från den 2 november 1934, godtoges såsom full likvid för statsverkets ifrågavarande fordran.

Departements-
chefen.

Lika med de myndigheter, som yttrat sig i ärendet, finner jag Näsfall böra befrias från utgivande av större belopp än vad han erbjudit eller 1,200 kronor jämte ränta därå efter 5 procent om året från den 2 november 1934. I betraktande av övriga intressenters svaga ekonomiska ställning anser jag skäl tala för att, sedan ifrågavarande betalning fullgjorts, statsverket avstår från ytterligare anspråk på grund av förevarande kontrakt och borgensförbindelse jämväl gentemot dessa intressenter.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att såsom full betalning för statsverkets fordran på grund av statsbidrag till ifrågavarande utdiktningföretag inom Gunnarsbyn i Råneå socken av Norrbottens län må godtagas ett belopp av ettusentvåhundra kronor jämte fem procent årlig ränta därå från den 2 november 1934.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Hugo Nordlander.